

26.02.2014

Kj/26

§ 68

Stj / Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite maassaolotietojen tarkistamista koskevasta toimintaohjeesta

HEL 2013-011229 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Veronika Honkasalo valtuutettu Thomas Wallgrenin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että

- arvioidaan, millaisia muutoksia nykyiseen käytäntöön on aihetta tehdä, jotta vähemmistövaltuutetun 8.1.2014 antamat suositukset tulevat otetuiksi huomioon
- esitetään valtuustolle selvitys em. muutosten toteuttamisesta.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Veronika Honkasalon palautusehdotus hyväksytty.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

EI-ehdotus: Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että

- arvioidaan, millaisia muutoksia nykyiseen käytäntöön on aihetta tehdä, jotta vähemmistövaltuutetun 8.1.2014 antamat suositukset tulevat otetuiksi huomioon
- esitetään valtuustolle selvitys em. muutosten toteuttamisesta.

Jaa-äännet: 39

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljawaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Patrik Gayer, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Nina Huru, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Tom Packalén, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 40

Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Heidi Hautala, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Maija Anttila, Päivi Lipponen

Poissa: 4

Eero Heinäluoma, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Allekirjoitettu_ Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite
- 2 Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättäne katsoa valtuutettu Veronika Honkasalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

26.02.2014

Kj/26

Esittelijä

Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 35 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että sosiaali- ja terveysviraston toimintaohje ulkomaalaisten asiakkaiden maassaolotietojen tarkistamisesta peruutetaan.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi ei ole ulkomaalaisten maassaolon laillisuutta valvova organisaatio. Tietojen nähtäväksi pyytämistä koskevan ohjeistuksen tavoitteena on valtion lakisääteisten rahallisten korvausten saaminen kaupungille. Korvauksia saadaan vuosittain noin 14 milj. euroa. Pakolaisten ja paluumuuttajien osalta korvaukset perustuvat kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin (1386/2010) ja turvapaikanhakijoiden osalta korvaukset perustuvat kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annettuun lakiin (746/2011).

Kaupunginhallitus toteaa, että kaikkia toimintaohjeita ja käytäntöjä on tarpeen arvioida ja päivittää jatkuvasti mm. säädösten, viranomaisvalvonnan ohjeiden ja suositusten muuttuessa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Allekirjoitettu_ Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite
- 2 Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.02.2014 § 161

HEL 2013-011229 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Veronika Honkasalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

10.02.2014 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Sirpa Puhakka: Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian valmisteluun siten, että vastauksessa otetaan huomioon vähemmistövaltuutetun selvityspyynnön vastaukset.

Jäsen Puhakan vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 26.11.2013 § 411

HEL 2013-011229 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa valtuutettu Veronika Honkasalon valtuustoaloitteeseen esittelijän ehdotuksesta poikkeavan seuraavan lausunnon:

"Ulkomaalaisen asiakkaan pyrkiessä hoitoon tulee potilaan lääketieteellisen hoidon tarpeen ja sen kiireellisyyden lisäksi selvittää henkilön kansalaisuus ja se onko hänellä kotikunta Suomessa. Jos potilaalla ei ole kotikuntaa Suomessa, tulee selvittää, sovelletaanko hänen tilanteessaan EU/ETA- lainsäädäntöä tai kansainvälistä sopimusta. Mikäli em. edellytykset täyttyvät, valtio maksaa korvausta palvelujen tuottamisesta aiheutuneista kustannuksista julkisen terveydenhuollon ylläpitäjälle. Valtion korvausta haetaan Kelalta. Potilaalta itseltään peritään vain samat asiakasmaksut, kuin kotikuntalaiselta vastaavassa tilanteessa.

Mikäli henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa eikä EU-lainsäädäntö tai kansainvälinen sopimus koske häntä, potilaalta itseltään peritään palvelun tuottamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset. Potilaan oikeus hoitoetuuksiin Suomessa ilmenee tapauksesta riippuen passista, virallisesta henkilötodistuksesta, eurooppalaisesta

sairaanhoidokortista tai sen korvaavasta todistuksesta tai henkilön passiin/oleskelulupaan merkitystä statuksesta. Ulkomaalaisen asiakkaan oleskeluluvasta ilmenee, liittyykö maassa oleskelu pakolaisen statukseen. Kolmansista maista tulevien henkilöiden kohdalla tulee myös selvittää, onko viisumin myöntämisen yhteydessä edellytetty sairaanhoidokulut kattavan vakuutuksen ottaminen.

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden keskus on ohjeistanut työntekijät pyytämään nähtäväksi maassaolon edellytykset todentavia asiakirjoja sen vuoksi, että Helsingin kaupunki saa pakolaisista kotouttamisesta annetun lain mukaisia ja turvapaikan hakijoista kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain mukaisia korvauksia valtiolta, mikäli maassaolon edellytykset täyttyvät. Mikäli henkilö ei oleskele maassa laillisesti, ei myöskään oikeutta korvausten hakuun ole. Helsingiltä on evätty 300 000 euron korvaukset vuosien 2012-2013 aikana. Kysymys liittyy siis puhtaasti lakisääteisten korvausten saamiseen.

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden keskus katsoo, että sillä tulee olla oikeus periä sille laillisesti kuuluvat korvaukset, minkä vuoksi se on ohjeistanut henkilökuntansa pyytämään nähtäväksi oleskelun sallivat asiakirjat ja tarvittaessa kehottamaan asiakasta tai hänen edustajaansa hoitamaan lupa-asiat kuntoon ulkomaalaislain edellyttämällä tavalla. Ohjeistuksen tavoitteena on rahallisten korvausten saaminen. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimi ei ole ulkomaalaisten maassaolon laillisuutta valvova organisaatio.

Kela-kortin esittäminen ei ole riittävää, koska Kela-kortin omaaminen ei osoita sitä, että henkilön maassaolon lailliset edellytykset täyttyisivät. Henkilöllä voi olla Kela-kortti, eikä kuitenkaan voimassa olevaa oleskelulupaa.

Helsingin kaupunki saa vuosittain korvauksia ulkomaalaisista noin 14 milj. euroa. Korvauksia saadaan kotoutumisen edistämistä koskevan lain mukaisesti (1386/2010) pakolaisista ja paluumuuttajista ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain mukaisesti turvapaikanhakijoista.

Kotikuntalain mukainen pysyvä kotipaikka (kotikunta) on ratkaiseva hoitoon oikeutta ja maksuja määriteltäessä. Avun saaminen ei liity oleskeluluvan esittämiseen. Oleskeluluvan esittämispyyntö liittyy lakisääteisten korvausten saamiseen. Hoitoon pääsystä säädetään terveydenhuoltolaissa, jonka mukaan mm. välitön hoito (kiireellinen hoito) tulee antaa kaikille sitä tarvitseville asuinpaikasta riippumatta.

Vähemmistövaltuutetun toimisto on pyytänyt sosiaali- ja terveystieteiden keskukselta selvitystä ulkomaalaisten oleskeluluvan

tarkistamisesta ja on parhaillaan valmistelemassa asiasta lausuntoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kun vähemmistövaltuutetun toimisto on antanut lausuntonsa, viraston käytäntöjä arvioidaan lausuntoa vasten ja tarvittaessa muutetaan saatujen suositusten mukaisesta."

Käsittely

26.11.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anna Vuorjoki: Lisätään lausunnon loppuun:

"Vähemmistövaltuutetun toimisto on pyytänyt sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta selvitystä ulkomaalaisten oleskeluluvan tarkistamisesta ja on parhaillaan valmistelemassa asiasta lausuntoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kun vähemmistövaltuutetun toimisto on antanut lausuntonsa, viraston käytäntöjä arvioidaan lausuntoa vasten ja tarvittaessa muutetaan saatujen suositusten mukaisesta."

Kannattajat: Joonas Leppänen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään lausunnon loppuun:

"Vähemmistövaltuutetun toimisto on pyytänyt sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta selvitystä ulkomaalaisten oleskeluluvan tarkistamisesta ja on parhaillaan valmistelemassa asiasta lausuntoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että kun vähemmistövaltuutetun toimisto on antanut lausuntonsa, viraston käytäntöjä arvioidaan lausuntoa vasten ja tarvittaessa muutetaan saatujen suositusten mukaisesta."

Jaa-äännet: 6

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Rene Hursti, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 7

Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Leena Riittinen, Mikael Sjövall, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

26.02.2014

Kj/26

Äänin 7-6 sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen.

12.11.2013 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246
jussi.lind(a)hel.fi